

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPITI

BIOLOGIJA

Ispitna knjižica 1

BIO IK-1 D-S015

BIO.15.HR.R.K1.20

3009

12

Biologija

Prazna Stranica

BIO IK-1 D-S015

99

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **135** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli rješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore**.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada rješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

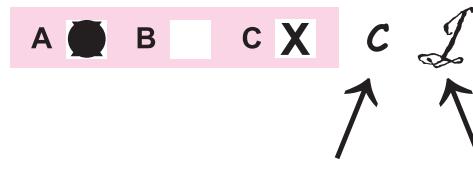
Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 4 prazne.

Način popunjavanja lista za odgovore

Ispravno

A	X	B	□	C	□
---	---	---	---	---	---

Ispravak pogrešnoga unosa

Neispravno

A	□	B	X	c	○
---	---	---	---	---	---

Biologija

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

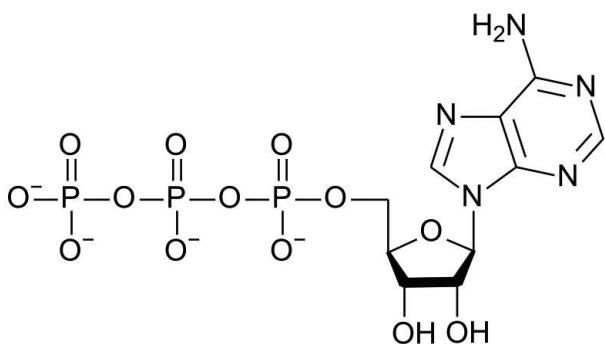
Točan odgovor donosi jedan bod.

<p>1. Koji je par znanstvenika postavio staničnu teoriju?</p> <p>A. Hook i Leeuwenhoek B. Darwin i Linné C. Koch i Pasteur D. Schleiden i Schwann</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>2. Povećanje objektiva svjetlosnoga mikroskopa je 30 puta, a okulara 15 puta. Koliko iznosi ukupno povećanje svjetlosnoga mikroskopa?</p> <p>A. 0,45 puta B. 45 puta C. 450 puta D. 4 500 puta</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>3. Od čega su izgrađene molekule fosfolipida?</p> <p>A. od aminokiselina, fosfora i masnih kiselina B. od kolesterola, steroida i ugljikohidrata C. od glicerola, masnih kiselina i fosfata D. od vode, fosfora i glicerola</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>4. Kojoj skupini ugljikohidrata pripada škrob?</p> <p>A. heksozama B. polisaharidima C. oligosaharidima D. disaharidima</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐

Biologija

5. Koji opis odgovara građi i ulozi molekule prikazane na slici?

- A.
- B.
- C.
- D.

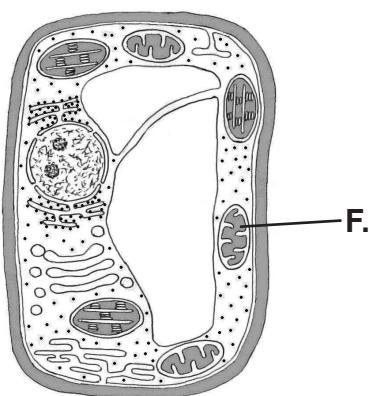
- A. rezervni šećer iz skupine polisaharida
- B. nukleotidna energetska molekula
- C. steroid koji gradi membrane
- D. tripeptid koji izgrađuje enzime

6. Jedan lanac molekule DNA sadrži 15 % timina, 35 % citozina i 20 % gvanina. Kolika je zastupljenost timina u komplementarnome lancu molekule DNA?

- A.
- B.
- C.
- D.

- A. 15 %
- B. 20 %
- C. 30 %
- D. 35 %

7. Koji je stanični organel na slici označen slovom F.?

- A.
- B.
- C.
- D.

- A. mitohondrij
- B. kloroplast
- C. jezgra
- D. lizosom

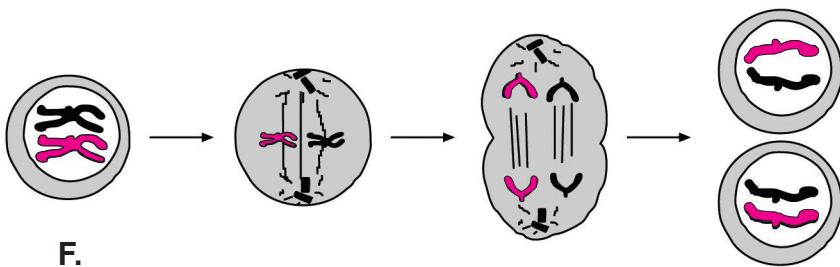
Biologija

8. Kojim procesom stanica odstranjuje kroz membranu oštećene i mrtve dijelove stanice?

- A. difuzijom
- B. osmozom
- C. egzocitozom
- D. fagocitozom

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

9. Slika prikazuje dio jedne mejotičke diobe. Koja je faza označena slovom F?

- A. profaza I
- B. profaza II
- C. metafaza I
- D. metafaza II

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

10. Koja se od navedenih bolesti uspješno lijeći penicilinom?

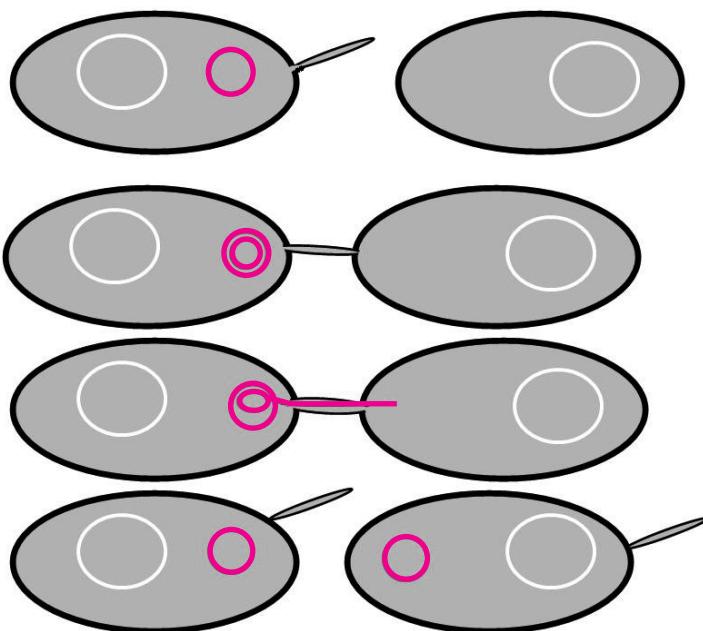
- A. bjesnoća
- B. gonoreja
- C. zaušnjaci
- D. malarija

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Biologija

11. Kako se naziva proces izmjene genetičkoga materijala između bakterija prikazan na slici?

- A. transdukcija
- B. konjugacija
- C. replikacija
- D. transformacija

- A.
- B.
- C.
- D.

12. Koji je od navedenih organizama prokariotski?

- A. cijanobakterija
- B. papućica
- C. ameba
- D. euglena

- A.
- B.
- C.
- D.

13. Koja vrsta praživotinja ima lažne nožice ili pseudopodije?

- A. trihomonas
- B. papućica
- C. plazmodijum
- D. krednjak

- A.
- B.
- C.
- D.

Biologija

<p>14. Koja od navedenih vrsta gljive ima plodište građeno od stručka i klobuka?</p> <p>A. zelena pupavka B. zelena pljesan C. ražova gljivica D. bijeli tartuf</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Koja od navedenih skupina biljaka ne stvara pravi plod?</p> <p>A. trave B. ruže C. ljiljani D. jele</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>16. Koji od navedenih organizama ima otvoreni optjecajni sustav?</p> <p>A. mrav B. pastrva C. klokan D. daždevnjak</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Što od navedenoga sadrži krv osobe krvne grupe AB Rh⁻?</p> <p>A. aglutinin anti-A i aglutinin anti-B B. aglutinogen A i aglutinogen B C. anti-A i anti-B aglutinine i Rh-aglutinine D. A i B aglutinogene i Rh aglutinogen</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Odrasli pacijent nekoliko dana ima visoku temperaturu, otežano diše i jako kašљe. Rendgenskom pretragom utvrđeno je da opisane simptome uzrokuje nakupljena tekućina u alveolama. Koja od navedenih bolesti najvjerojatnije uzrokuje opisane simptome?</p> <p>A. upala pluća B. astma C. upala grla D. tuberkuloza</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
BIO IK-1 D-S015	 01

Biologija

<p>19. Koja je uloga gušterače?</p> <p>A. Stvara žuč. B. Neutralizira želučani sok. C. Izlučuje enzim ptijalin. D. Nakuplja željezo.</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>20. U kojemu je od navedenih mišića vidljiva poprječna prugavost?</p> <p>A. u bedrenomu mišiću B. u kružnome mišiću na ulazu u želudac C. u mišiću jednjaka D. u mišiću uz korijen dlake</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>21. U kojemu dijelu muškoga spolnog sustava nastaju spermiji?</p> <p>A. u prostati B. u pasjemenicima C. u sjemenim kanalićima sjemenika D. u intersticijskim stanicama sjemenika</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>22. Koja tvrdnja opisuje ulogu sluznice maternice?</p> <p>A. To je mjesto gdje dolazi do oplodnje jajne stanice. B. Proizvodi gonadotropne hormone. C. U folikularnoj fazi luči spolne hormone. D. Prihvata embryo i hrani ga u ranim fazama trudnoće.</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
<p>23. Koji se hormon upotrebljava za liječenje alergijskih reakcija?</p> <p>A. tiroksin B. testosteron C. kortizol D. glukagon</p>	A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐
BIO IK-1 D-S015	 01

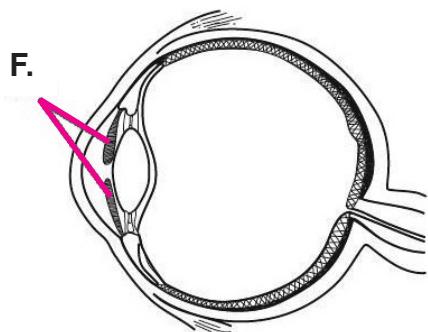
Biologija

24. Na koji se način neurotransmiteri izlučuju u sinaptičku pukotinu?

- A. egzocitozom
- B. endocitozom
- C. difuzijom
- D. osmozom

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

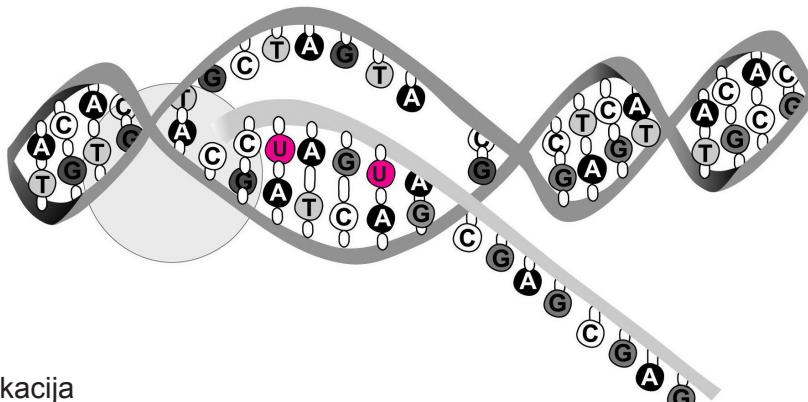
25. Slika prikazuje građu oka. Koji je dio oka na slici označen slovom F.?

- A. rožnica
- B. šarenica
- C. mrežnica
- D. zjenica

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

26. Kako se naziva proces prikazan na slici?

- A. replikacija
- B. transkripcija
- C. translacija
- D. restrikcija

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

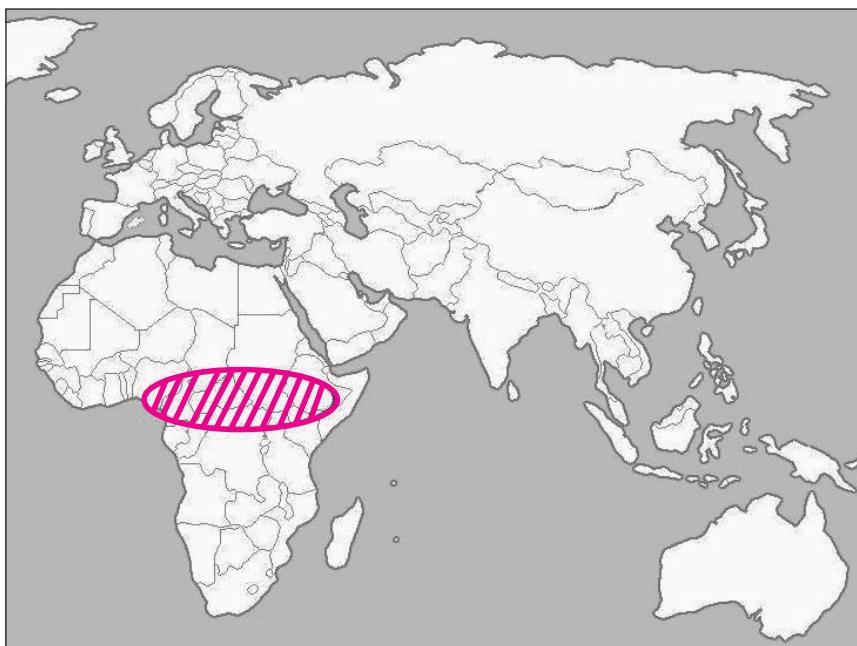

Biologija

<p>27. Koji od navedenih genotipova roditelja u potomstvu F₁ generacije stvaraju fenotipski omjer 1:1?</p> <p>A. AA x Aa B. Aa x Aa C. aa x aa D. Aa x aa</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>28. Koliko tjelesnih kromosoma (autosoma) ima u tjelesnim stanicama osobe oboljele od Downova sindroma?</p> <p>A. 44 B. 45 C. 46 D. 47</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Koji su životinjski organizmi dominirali u mezozoiku?</p> <p>A. trilobiti B. vodozemci C. gmazovi D. ribe</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. U kojemu se geološkome razdoblju, prema suvremenoj teoriji evolucije, pojavio čovjek (<i>Homo sapiens</i>)?</p> <p>A. u arheozoiku B. u paleozoiku C. u mezozoiku D. u kenozoiku</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>31. Što je od navedenoga rudimentarni organ kod čovjeka?</p> <p>A. povećan broj mlijecnih žljezda B. pretjerana dlakavost C. crvuljak slijepoga crijeva D. šesti prst na nozi</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
BIO IK-1 D-S015	 01

Biologija

32. Koji biom prevladava na geografskome području koje je crvenom bojom označeno na karti?

- A. tajga
- B. tundra
- C. tropска kišna šuma
- D. pustinja i polupustinja

- A.
- B.
- C.
- D.

33. Koji slijed ispravno pokazuje raspored navedenih bioma od Sjevernoga pola prema ekvatoru?

- A. tundra, tropска šuma, stepa
- B. tropска šuma, tundra, stepa
- C. stepa, tundra, tropска šuma
- D. tundra, stepa, tropска šuma

- A.
- B.
- C.
- D.

34. Koji od navedenih kemijskih elemenata u svoj biogeokemijski ciklus kruženja uključuje proces transpiracije?

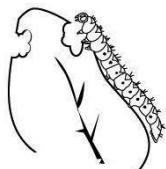
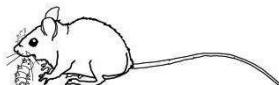
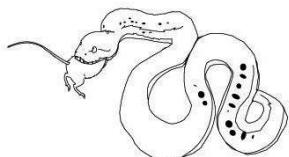
- A. dušik
- B. vodik
- C. fosfor
- D. sumpor

- A.
- B.
- C.
- D.

Biologija

35. Koji potrošač u prikazanome hranidbenom lancu čini kariku s najmanjom biomasom?

- A. gusjenica
- B. miš
- C. zmija
- D. grabljivica

- A.
- B.
- C.
- D.

36. Istraživanjem ovisnosti embrionalnoga razvoja pastrve o temperaturi vode utvrđeno je da je temperaturni minimum 0°C , optimum 18°C i maksimum 22°C . Kolika je temperaturna valencija?

- A. $0^{\circ}\text{C} - 22^{\circ}\text{C}$
- B. 11°C
- C. $0^{\circ}\text{C} - 18^{\circ}\text{C}$
- D. $18^{\circ}\text{C} - 22^{\circ}\text{C}$

- A.
- B.
- C.
- D.

Biologija

II. Zadatci povezivanja

U sljedećim zadatcima **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom. Dva sadržaja označena slovom **ne mogu** se povezati.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

37. Svaki životni proces povežite s njegovim krajnjim produktom.

1. disanje
2. vrenje
3. fotosinteza

- A. pirogrožđana kiselina, ATP
- B. voda, ugljikov(IV) oksid, ATP
- C. octena kiselina, ugljikov(IV) oksid, voda
- D. glukoza, kisik, voda
- E. etanol, ugljikov(IV) oksid, ATP

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

38. Svaku sistematsku kategoriju povežite s njezinim opisom.

1. porodica
2. koljeno
3. carstvo

- A. skupina organizama koja obuhvaća srodne vrste
- B. skupina organizama koja obuhvaća srodne rodove
- C. skupina organizama koja obuhvaća srodne razrede
- D. skupina organizama koja obuhvaća srodne porodice
- E. skupina organizama koja obuhvaća srodna koljena

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

Biologija

39. Svaku skupinu autotrofnih protista/protoktista povežite s njezinom osobinom.

1. smeđe alge
2. zelene alge
3. crvene alge

- A. U stanicama sadrže feoplaste.
- B. Imaju sposobnost kromatske adaptacije.
- C. Ugljikohidrate pohranjuju u obliku škroba.
- D. Mogu vezati atmosferski dušik.
- E. U nepovoljnim uvjetima hrane se heterotrofno.

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

40. Svaki metabolički proces povežite s njegovim opisom.

1. mlijeko vrenje
2. glikoliza
3. Krebsov ciklus

- A. reakcije u kojima nastaje i u kojima se razgrađuje limunska kiselina
- B. reakcije oksidativne fosforilacije u citoplazmi
- C. anaerobne reakcije razgradnje glukoze do pirogroždane kiseline
- D. aerobne reakcije u kojima nastaje octena kiselina
- E. anaerobne reakcije razgradnje pirogroždane kiseline

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

Biologija

41. Svaku zaštićenu vrstu povežite s razredom kojemu pripada.

1. planinski vodenjak
2. sredozemna medvjedica
3. poskok

- A. ptice
- B. sisavci
- C. gmazovi
- D. vodozemci
- E. ribe

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

42. Svaki poremećaj povežite s nedostatkom odgovarajućega vitamina.

1. skorbut
2. dermatitis
3. sterilnost

- A. nedostatak vitamina A
- B. nedostatak vitamina B
- C. nedostatak vitamina C
- D. nedostatak vitamina D
- E. nedostatak vitamina E

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

Biologija

43. Svaki prijelazni oblik povežite s parom organizama čije osobine sadrži.

1. dvodihalica
2. praptica
3. psilofiti

- A. golosjemenjače – kritosjemenjače
- B. steljnjače – stablašice
- C. ribe – vodozemci
- D. gmazovi – ptice
- E. ptice – sisavci

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

44. Svaki nacionalni park povežite s njegovim opisom.

1. NP Paklenica
2. NP Brijuni
3. NP Kornati

- A. staništa velikoga visinskog raspona na primorskoj strani Velebita
- B. velika otočna skupina i pripadajuće more izrazite bioraznolikosti
- C. šume alepskoga bora i hrasta crnike koje rastu do mora
- D. osobito hidrogeografsko krško područje Like
- E. otočna skupina raznolike prirodne, hortikultурне i kulturne baštine

	A.	B.	C.	D.	E.
1.	☐				
2.	☐				
3.	☐				

Biologija

Prazna Stranica

BIO IK-1 D-S015

99

Biologija

Prazna Stranica

BIO IK-1 D-S015

99

Biologija

Prazna Stranica

BIO IK-1 D-S015

99